

EKONOMIKA

Ztracená dekáda: Česko zatím klopýtalo za sousedy. Aby se vyšvihlo, musí splnit několik úkolů

Představa, že je Česko jednou z ekonomických hvězd regionu, vzala dávno zasně. Přestože nyní patří mezi nejrychleji rostoucí země v Evropě, chlubí se nízkou nezaměstnaností a podle Světového ekonomického fóra se řadí mezi třetinu nejkonzervativnějších zemí světa, posledních 10 let ekonomického vývoje země by se dalo nazvat "promarněnou příležitostí".

Česká ekonomika rostla v letech 2003 až 2013 průměrně čtyřprocentním tempem ročně (měřeno paritou kupní síly), ostatní země v regionu ji ale předbehly. Například Polsko za stejné období rostlo v průměru o sedm procent, Slovensko o 6,6 procenta.

Sřet s realitou je ještě zřetelnější v porovnání s pobaltskými státy. Z pohledu hrubého domácího produktu na obyvatele Česko zaostává za Estonskem, které se muselo vyhrabat z marasmu postsovětských ekonomik. Estonsko přitom začátkem 90. let ve stejném srovnání pokulhávalo o 47 procent. Česko v poslední dekádě navíc přestalo dohánět v ekonomické úrovni výrazně bohatší Německo, kam míří více než čtvrtina veškerého tuzemského exportu. A země pozbyla část atraktivitu pro zahraniční investory.

Problém tkví v tom, že Česku chybí jasné směřování do budoucna. "Ztratili jsme více než 10 let. Za tu dobu se vytvořila spousta vizí a strategií. Jen víze ale nestačí, musí se naplnit konkrétními kroky. Chyběla nám odvážná politická rozhodnutí," hodnotí uplynulé desetiletí předseda představenstva průmyslové skupiny Wikov Martin Wichterle.

Důvodů, proč Česko ztratilo dech, je několik. V posledních 10 letech země investovala do jednoho pracovního místa v přepočtu polovinu toho, kolik utratilo například Německo nebo Irsko.

"Průmysl se hodně změnil, ale jedno zůstává: země, které chceme ekonomicky dohánět, investují dvojnásobně víc než my. Je to začarovaný kruh, protože západní státy mají vyšší platy, a proto se jim vyspělejší technologie vyplatí víc. To ale neznamená, že bychom neměli víc podporovat digitalizaci a automatizaci našeho průmyslu," říká seniorní partner společnosti McKinsey & Company Tomáš Víšek.

Více na <http://ihned.cz>

BANKY

MasterCard zdraží výběry z bankomatů menším bankám. Může se to promítnout i do poplatků pro klienty

Velké banky si připsaly dílčí vítězství v boji s menšími konkurenty. Mezinárodní kartová asociace MasterCard zvýší poplatky za výběry bankám, které pro své klienty využívají cizí bankomaty. V průměru vzrostou o dvě koruny zhruba na 14 korun za tuto transakci.

Opatření, které začne platit od příštího podzimu, znamená, že za výběry si připlatí menší banky, které své bankomaty nemají nebo jich mají málo a mnoha svým klientům nyní dávají výběry zdarma.

"Reagujeme tím na požadavky velkých bank, že jejich bankomatová síť se stává neprofitabilní. Banky, které naše karty vydávají, se na to musí připravit, případně změnit poplatkovou politiku," zdůvodnil skoro roční odklad zvýšení poplatku Miroslav Lukeš, generální ředitel MasterCard v Česku.

Velké banky kvůli silící konkurenci ve finančních službách a negativnímu dopadu evropské regulace už delší dobu tlačí na zvýšení tohoto poplatku.

Argumentují, že MasterCard ve snaze agresivně zvýšit svůj tržní podíl zvýhodnila menší banky a ty kanibalizují jejich bankomatové sítě.

Nízkonákladové banky, které v posledních letech vstoupily na trh, ale i středně velké banky, které chtějí expandovat, totiž ve velkém využívají karty MasterCard s levnějšími výběry. U konkurenční Visy je tento poplatek už zhruba tři roky o několik korun vyšší.

Více na <http://ihned.cz>



autor: HN - Jiří Kořátko

LIDÉ

Anna Glasová povede Účetnictví a Kontroling společnosti Česká spořitelna

Novou ředitelkou útvaru Účetnictví a Kontroling České spořitelny bude od 1. listopadu 2015 Anna Glasová. Ta nyní působí v pozici ředitelky útvaru Řízení bilance finanční skupiny.

Anna Glasová má bohaté zkušenosti nejen v oblasti účetnictví a kontroly, ale působila také v zahraničí, například v Erstebank Ukraine, kde měla na starost, právě kontroling. V nové pozici nahradí Ivana Vondru, který od 1. října 2015 zastává v představenstvu Erste Bank Maďarsko pozici finančního ředitele.

„Vážím si toho, že můžu využít své dlouholeté zkušenosti z oblasti finančního řízení právě v této nové pozici. Na spolupráci s novým týmem se velmi těším, rozumná ale přesto přísná kontrola nákladů banky je páteří úspěšné a zdravé firmy,“ říká Anna Glasová.



TIPY

Placení mobilními telefony nákupy zjednoduší a zabezpečí

Přesun placení do mobilního prostředí podle generálního ředitele MasterCard Europe pro ČR, SR a Rakousko Miroslava Lukeše platby nejen zjednoduší, ale i zpřehlední a přinese větší bezpečnost. "V digitálním světě už každý má svou digitální identitu, která je i jeho autentizací. To je daleko jednodušší a elegantnější metoda než třeba biometrie," říká Lukeš. Data z karet a mobilů nabízejí i velmi zajímavý marketingový potenciál pro obchodníky.

HN: Jaké zajímavé inovace se ve vašem oboru v poslední době objevily?

Česko je na špičce v používání bezkontaktních platebních karet a svou pozici dále rozvíjí. Zavádíme akceptaci bezkontaktních karet ve veřejné hromadné dopravě, platbám se otevírá Česká pošta a rozvíjí se i segment výdejních automatů. Trendem je platit kartou všude. Díky tomu jsou Češi ochotní platit kartou i malé částky do 50 korun. Ty sice nejsou pro zpracovatele plateb výnosné, ale jsou nutné z pohledu nahrazování hotovosti, které se snažíme konkurovat.

Celý rozhovor najdete na <http://ihned.cz>

POVINNÉ RUČENÍ

Povinné ručení může příští rok zdražit o desetinu, říká šéf České kanceláře pojistitelů

Ceny povinného ručení mohou příští rok v průměru vzrůst o deset procent. Jejich reálnou výši ale ovlivňuje ostrý konkurenční boj a obchodní politika jednotlivých pojišťoven. Na střední tiskové konferenci k pojištění motorových vozidel to uvedl výkonný ředitel České kanceláře pojistitelů (ČKP) Jakub Hradec. Ve svém odhadu vychází z výše pojistného, které by měly letos pojišťovny za povinné ručení vybrat. Porovnává je s výší škod, kterou budou zřejmě muset pojišťovací ústavy zaplatit. Ta je zhruba o dvě miliardy vyšší než vybrané pojistné.



autor: archiv HN

Loni činila podle ČKP roční cena povinného ručení v průměru 2745 korun, a byla tak o 50 korun vyšší než v roce 2013. Letos má znovu mírně stoupnout, a to o dalších třicet korun. V letech 2007 až 2013 zlevnilo povinné ručení kvůli silnému konkurenčnímu boji asi o 30 procent. Předloni se trend otočil. Od loňského roku ovšem platí nový občanský zákoník, který oceňuje škody na zdraví daleko vyššími částkami než do té doby platná "bodová" vyhláška.

Průměrná škoda za takzvanou nemajetkovou újmu, kam patří i škody na zdraví, proto výrazně roste a letos by měla dosáhnout 603 tisíc korun. Podle Hradce lze také očekávat, že budou nároky poškozených stoupat a že nejsou konečné. Dokumentuje to na některých statistických datech.

Zatímco do roku 2014 vyplácely pojišťovny bolestné v průměrné výši 39 tisíc korun, letos by to již mělo být podle nové legislativy 110 tisíc korun, což je o 282 procent více. Odškodnění za ztížení společenského uplatnění má letos vzrůst o více než 200 procent na 506 tisíc korun. Daleko vyšší je i částka, kterou budou muset podle odhadů pojišťovny zaplatit za jednorázové odškodnění pozůstalých. Průměrná výše škody na věci, tedy za poškození automobilu, by měla letos dosáhnout 34 tisíc korun.

Hradec proto motoristům doporučuje, aby zvážili zvýšení pojistného limitu. Základní, které vychází ze zákona, činí u škod na zdraví i věci, tedy poškození vozu 35 milionů korun. Vzhledem k rostoucímu oceňování škod ale nemusí stačit, zejména při cestách do zahraničí. Pojišťovny proto nabízejí povinné ručení se stále vyššími limity, a to až do 250 milionů korun. Rozdíl mezi částkou, kterou zaplatí motorista za povinné ručení s limitem 35 milionů korun a vyšším činí podle Hradce jen několik stotoků ročně. Roli hraje přirozeně kvalita řidiče. Ti dobří, kteří jezdí bez nehod, mohou mít díky bonusům pojistku o desítky procent levnější. Motoristé, kteří často bourají, si naopak musí připlatit, a to až 200 procent.

Více na <http://ihned.cz>

DANĚ

Bezhotovostní platby pomáhají odkrývat daňové úniky. Na některé inovace si ale dá stát pozor

Bezhotovostní platby nechávají dohledatelnou stopu, a jsou tak pro stát ideálním spojencem v boji proti daňovým únikům či praní špinavých peněz. Přesto si ale na ně musí dát pozor. Některé inovace vedou k tomu, co Finanční správa, Finanční analytický útvar ministerstva financí nebo policie nemají rádi – zajišťují platbám anonymitu.

Na střední konferenci nazvané Inovace v platebních kartách to uvedla náměstkyně ministra financí pro daně Simona Hornochová.

"Pro stát jsou ideální klasické bezhotovostní platby, jako je převod mezi účty nebo platba běžnou bankovní kartou spojenou s účtem. Jsou snadno dohledatelné a například správce daně má kam dát zajišťovací exekuční příkaz," řekla Hornochová.

Příkladem bezhotovostních plateb, které státní úřady nevidí s nadšením, jsou elektronické peněženky, virtuální měny nebo takzvané inkasní společnosti využívané k daňovým únikům v prostředí bankovních účtů. "Jde o jednoho správce peněz, který předstírá tok peněz a brání se proti zajišťovacím příkazům," vysvětlila Hornochová.

Virtuální měny jako bitcoin nebo czech crown představují podle náměstkyně ministra financí rychlé a anonymní transakce, u nichž se zatím nepáchají miliardové daňové podvody, ale stát je musí řešit už kvůli tomu, že je jejich kurz velmi nestabilní. Připomněla, že Finanční analytický útvar ministerstva financí už rozhodl, že transakce prováděné ve virtuálních měnách s hodnotou nad 15 tisíc eur musí obchodníci hlásit.

Více na <http://ihned.cz>

Levná hypotéka? Stačí chvíli smlouvat

Hypotéky začínají plíživě zdražovat, úrokové sazby rostou o setiny procent. Bydlení na úvěr už levnější nebude. Tolik tvrzení analytiků, kteří zkoumají průměrné úrokové sazby nabízené bankami u hypotečních úvěrů. Například podle serveru Hypoindex, který vývoj podmínek u hypoték sleduje, se úrokové sazby v srpnu zvýšily na 2,11 procenta z červencových 2,08 procenta. Jedna věc jsou ovšem teorie, tabulkové sazby, průměrné úroky nebo výpočty s hypoteční kalkulačkou, druhá věc pak praxe a tvrdý konkurenční boj bank o klienty. Jak zjistil týdeník Ekonom při osobních návštěvách bank, s růstem úrokových sazeb to vůbec není tak žhavé, jak udávají statistiky. U desítky finančních institucí poskytujících největší počty hypoték se při testu podařilo vyjednat často lepší podmínky, než jaké banky hlásaly na svých webech. Chybov může být, že klienti bank dostatečně nevyjednávají.

Zadání testu Ekonomu pro hypoteční specialisty bank bylo v polovině letošního října stejné jako při podobném vyjednávání o hypotékách letos v lednu: pořízení staršího bytu 3+1 na okraji Prahy, kde kupujícím byl mladý manželský pár s jedním malým dítětem a příjmy manžela 40 tisíc korun hrubého. Rodina chtěla půjčit dva miliony na byt s hodnotou 2,5 milionu, a to na 20 let. Výsledek? Na hypotéku redaktori Ekonomu za těchto podmínek nedosáhli pouze ve Fio bance, která vyžadovala vyšší příjmy. Všechny ostatní finanční instituce by hypotéku bez problémů poskytly.

A to v drtivé většině případů dokonce s výhodnější úrokovou sazbou než na začátku letošního roku. Největším "skokanem" byla z tohoto pohledu Hypoteční banka, která nabídla sazbu 1,74 procenta, tedy téměř o půl procentního bodu nižší než v lednu. O čtyři desetiny procentního bodu zlevnila také Raiffeisenbank a Fio banka (ovšem za zmíněného předpokladu vyšších příjmů žadatelů o úvěr). Jedinou finanční institucí, u níž se nabídka za tři čtvrtě roku nezměnila, byla UniCredit Bank. Ta nicméně zároveň poskytla společně s mBank vůbec nejvýhodnější úrokovou sazbu: 1,69 procenta.

Více na <http://ekonom.ihned.cz> a nebo v posledním čísle Ekonomu.

